

Broj: 01-390/25-3
Podgorica, 28.7.2025. godine
MB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG" br. 42/2011, 32/2014 i 21/17) i člana 40 Pravila o radu zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 53/14), nakon sprovedenog ispitnog postupka po pritužbi građanke XX, daje

MIŠLJENJE

I Uvod

1. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore obratila se pritužbom građanka XX, koja je u bitnom navela: da se obraća povodom slučaja koji je evidentiran u Upravi policije dana 23.2.2025. godine, a kojim je rukovodio policijski inspektor XX; da je učinjena velika šteta na njenom automobilu, u vezi sa čim je prijava podnijeta 23.2.2025. godine; da situacija nije bezazlena, jer se dešavala u više navrata i ranije; da je po prijavi, inspektoru XX odmah dala kontakt podatke osobe koja posjeduje snimak na kojem se jasno vidi ko je počinio ovo krivično djelo; da je inspektor XX preuzeo materijal 24.2.2025. godine, ali da joj je inspektor XX tek nakon mjesec dana dao izvještaj, dok je za video materijal (dokaz) naveo da je izgubljen.

Dalje je navedeno: da su kontaktiranjem Unutrašnje kontrole dobili rezultate; da je inspektor XX pozvao nekoliko dana nakon preuzimanja izvještaja, tačnije 30.3.2025. godine, kada joj je saopštio da je našao video materijal i rekao joj da se ona njime bavi, te da ukoliko prepozna počinioca da mu javi; da je istog pronašla, prepoznala i o tome obavijestila inspektora odmah sledećeg dana, kada mu je dostavila precizne podatke i dokazni materijal kako bi obavio razgovor sa počiniocem ovog krivičnog djela; da inspektor na njeno i na insistiranje njenog advokata da obavi razgovor sa tom osobom, nije htio to učiniti; da do danas ništa povodom toga nije učinjeno; da se navedeni inspektor ne javlja na telefon, te da se postavlja pitanje zašto neko ko je počinio krivično djelo se štiti od strane inspektora.

II Postupanje Zaštitnika

2. Zaštitnik je saglasno odredbama člana 35 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, dana 30.05.2025. godine, aktom br. 01-390/25-1, zatražio izjašnjenje od strane Odjeljenja bezbjednosti Podgorica.

3.1. Odjeljenje bezbjednosti Podgorica je dostavilo izjašnjenje akt br. 239/25-18182/3 od 18.6.2025. godine, u kojem je navedeno: da su PS OB Podgorica pozvali XX da pristupi u OB Podgorica; da je razgovor sa njom obavio komandir SP za JRM XX, gdje je ona ukazala da ima primjedbi na rad PS XX, koja primjedba se odnosila da od strane tog službenika nije informisana da je po njenoj prijavi upozorio lice koje je nanijelo štetu vozilu; da je komandir predočio da će provjeriti da li je sve u konkretnom slučaju odrađeno to što je ona zaista zahtijevala, te da ako nije da će naložiti PS da postupi na taj način i da će je povratno informisati u vezi preduzetih radnji; da ista nije zahtijevala da se protiv PS

vodi bilo kakav disciplinski postupak, već da će biti zadovoljna da obave razgovor sa licem XX koje je oštetilo vozilo i da istu upozore, kako ista ne bi to ponovo uradila; da je odmah nakon obavljenog razgovora PS XX naloženo da završi sl. radnju što je isti i uradio, te da je o tome povratno informisana podnositeljka pritužbe koja se zahvalila na preduzetim aktivnostima.

Uz pritužbu je dostavljen i Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina XX od 24.5.2025. godine; Zapisnik o uviđaju sl. zabilješka o upoznavanju DT sa događajem kao i fotografije oštećenog vozila.

III Utvrđene činjenice

4. Uvidom u podnešenu pritužbu, dostavljeno izjašnjenje Odjeljenja bezbjednosti Podgorica i dostavljene dokumentacije utvrđeno je:

- da je podnositeljka pritužbe podnijela prijavu OB Podgorica 23.2.2025. godine, jer je neko učinio štetu na njenom automobilu;
- da je konkretnim predmetom bio zadužen PS XX;
- da je podnositeljka pritužbe, prepoznala počinioca ovog djela i da je dostavila precizne podatke i dokazni materijal kako bi se obavio razgovor sa tim licem;
- da postupajući PS nije u htio obaviti razgovor sa tim licem;
- da je ista, nakon podnešene pritužbe Zaštitniku, i poslatog zahtjeva za izjašnjenje OB Podgorica od strane Zaštitnika, pozvana na razgovor u sl. prostorije, koji razgovor je obavljen na komandirnom Stanice za JRM;
- da je podnositeljka pritužbe sugerisala PS sa kojim je obavila razgovor da ne želi da se vodi bilo kakav disciplinski postupak protiv PS XX;
- da je nakon obavljenog razgovora dat nalog postupajućem PS XX, da obavi razgovor da licem na koje je ukazano da je izvršilo predmetno djelo;
- da je PS XX, dana 24.5.2025. godine, prikupio obavještenja od lica XX, koja je iznijela navode da se kaje za postupke i koja je tvrdila da se takve stvari neće više ponavljati, te da je ista upozorena od strane PS na postupanje i ponašanje;
- da je o preduzetim mjerama i radnjama obaviještena podnositeljka pritužbe, koja je izjavila da je zadovoljna postupanjem.

IV Relevantno pravo

Domaće pravo

5. Ustav Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 001/07 od 25.10.2007, 038/13 od 02.08.2013) propisuje:

"Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma.

Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo." (član 17)

"Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je samostalan i nezavisan organ koji preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda vrši funkciju na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih međunarodnih ugovora, pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti". (član 81)

6. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017) propisuje:

"Zaštitnik/ca samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kad su povrijeđena aktom, radnjim ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih

ovlaštenja, kao i mjere za spriječavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije.” (član 2);

„Postupak ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda pokreće se povodom pritužbe ili po sopstvenoj inicijativi.“ (član 28 stav 1)

„Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.“(član 41).

7. Zakon o unutrašnjim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 044/12 od 09.08.2012, 036/13 od 26.07.2013, 001/15 od 05.01.2015, 087/18 od 31.12.2018) propisuje:

“Polijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Polijski službenici dužni su da se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito standarda koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose se na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju prilikom izvršavanja policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovjećih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći ugroženim i drugim licima kojima je pomoć potrebna, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije i diskriminacije.” (član 20)

“Polijski poslovi su:

- 1) zaštita i unapređenje bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava;
- 2) zaštita imovine;
- 3) spriječavanje vršenja, otkrivanje i rasvjetljavanje krivičnih djela za koja se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti i prekršaja; (...)

5) obezbjeđivanje tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom i prekršajnom postupku, vođenje DNK registra i obrada podataka u tom registru, uzimanje otisaka prstiju, kao i druga kriminalističko-forenzička vještačenja i analize upotrebom savremenih forenzičkih metoda i evidencija; (...) i

Polijski poslovi vrše se primjenom policijskih ovlašćenja, mjera i radnji.” (član 18 stav 1 tač. 1,2,3 i 5, st.2)

“Policija u izviđaju, krivičnom i prekršajnom postupku primjenjuje policijska ovlašćenja i postupa po naredbama i zahtjevima državnog tužioca i suda, u skladu sa zakonom.

Policija sarađuje sa drugim organima i službama koji se bave poslovima bezbjednosti, kroz zajednički rad, razmjenu informacija i tehničku saradnju, u skladu sa zakonom. (član 24)

“Policija sarađuje neposredno sa građanima koji pružaju pomoć u vršenju policijskih poslova u skladu sa ovim zakonom.” (član 28)

“Polijski službenik dužan je da, u skladu sa zakonom, primi prijavu o učinjenom krivičnom djelu i prekršaju, kao i prijavu iz čijeg sadržaja ne proizilazi da je riječ o krivičnom djelu ili prekršaju.” (član 26)

“Polijska ovlašćenja, mjere i radnje su:

- 1) obrada podataka o ličnosti i drugih podataka;
- 2) utvrđivanje identiteta lica i istovjetnosti predmeta;
- 6) davanje upozorenja;

22) druga ovlašćenja propisana zakonom. (član 41 st.1 tač. 1,2,6 i 22)

“Kontrola i nadzor rada Policije obezbjeđuje se parlamentarnom, građanskom i unutrašnjom kontrolom, kao i od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore kad vrši poslove nacionalnog preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i postupa po pritužbama na rad policijskih službenika.”(član 189)

Međunarodni propisi

8. Povelja o temeljnim pravima EU (2000) u članu 41 garantuje pravo na dobru upravu na način da propisuje:

„Svako ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrasno, pravično i u razumnom roku.“

9. Evropski kodeksom dobrog administrativnog ponašanja, koji je na osnovu posebnog izveštaja Evropskog ombudsmana i na njegovu inicijativu usvojio Evropski parlament Rezolucijom od 6. septembra 2001. godine, Evropski parlament je pozvao Evropskog ombudsmana da svakodnevno primenjuje Kodeks kada ispituje pravilnost rada organa Unije, a kako bi se osnažilo pravo građana na dobru upravu.

Kodeks dobre uprave odražava principe Evropskog upravnog prostora. Organi javne vlasti i javni službenici uvijek djeluju u okviru i na osnovu Ustava, zakona i drugih propisa i primjenjuju pravila i postupke propisane važećim propisima.

V ZAKLJUČNA OCJENA

10. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, obratila se pritužbom građanka XX, čija se pritužba može sublimirati na način da prigovara nepostupanju PS OB Podgorica XX, u vezi sa preduzimanjem mjera i radnji povodom prijave koju je ona podnijela OB Podgorica 23.2.2025. godine.

11. Uvidom u dostavljeno izjašnjenje Zaštitnik zapaža da je podnositeljka pritužbe podnijela prijavu OB Podgorica, povodom oštećenja njenog vozila. Odmah nakon prijave, PS su dati kontakt podaci u vezi sa osobom koja posjeduje video snimak oštećenja vozila, koji materijal PS XX je preuzeo 24.2.2025. godine. Uvidom u video materijal, podnositeljka pritužbe je prepoznala izvršiteljku tog djela i dala precizne podatke kako bi se obavio razgovor sa istom, o čemu je obavijestila postupajućeg PS 31.3.2025. godine.

12. Nakon podnešene pritužbe Zaštitniku i dostavljenog zahtjeva za izjašnjenje OB Podgorica, podnositeljka je pozvana na razgovor, koji je obavljen sa komandircom Stanice za JRM. Odmah nakon obavljenog razgovora, dat je nalog PS XX, da prikupi obavještenja od lica na koje je ukazano da je izvršilo predmetno djelo, što je isti učinio 24.5.2025. godine, gdje je lice priznalo da je oštetilo vozilo i da se kaje zbog toga.

Dakle, obavještenje od izvršioca ovog djela je uzeto nakon dužeg vremenskog perioda, tačnije 54 dana od dana kada je ukazano na izvršioca (od 31.3.2025. godine) i nakon što je naknadno naloženo PS XX da prikupi obavještenja.

13. Lice je nakon prikupljenog obavještenja upozoreno na ponašanje i postupanje, što je podnositeljka pritužbe i zahtijevala. Nakon preduzutih mjera i radnji, podnositeljka pritužbe je upoznata sa postupanjem od strane PS OB Podgorica.

14. Zaštitnik podsjeća da dobra uprava, shodno svojim načelima i principima, podrazumijeva da je uprava okrenuta potrebama građana, da je otvorena i dostupna građanima, da postupa sa uvažavanjem i pažnjom, da jednako postupa sa građanima u istim i sličnim situacijama, kao i da blagovremeno postupa po zahtjevima građana. Kašnjenje organa javne uprave u donošenju odluka i djelovanju, može izazvati nezadovoljstvo, nepravdu ili ozbiljnu štetu i javnom interesu i privatnim interesima.

15. Zaštitnik takođe podsjeća da je Komitet ministara Savjeta Evrope usvojio više preporuka, koje imaju za cilj postizanje određenih segmenata dobre uprave. Dostignuti standardi u okviru Savjeta Evrope, kao i usvajanje Evropskog kodeksa dobrog administrativnog ponašanja (2001) na nivou Evropske unije, stvorili su uslove za donošenje jedne sveobuhvatne preporuke o dobroj upravi, koja definiše osnovno pravo na dobru upravu i time olakšava njegovu efektivnu primjenu u praksi.

16. Preporuka R. (2007) 7 o dobroj upravi je veoma važan dokument koji postavlja načela i pravila koja organi javne uprave treba da primenjuju u svom odnosu sa građanima, tj. javnošću, kako bi se izgradila dobra uprava. Preporuka sadrži načelo postupanja u okviru razumnog vremenskog roka, koje podrazumijeva da javna uprava vrši svoje dužnosti u razumnom vremenskom roku¹.

Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka i utvrđenih relevantnih činjenica, imajući u vidu da su PS OB Podgorica naknadno reagovali, za koje vrijeme podnositeljka nije trpjela posljedice neblagovremenog postupanja, Zaštitnik nije mogao utvrditi povredu prava kako je to pritužbom predstavljeno.

17. Shodno načelima i principima dobre uprave, polazeći od načela pravde i pravičnosti Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore u skladu sa članom 20 zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore daje

P R E P O R U K U

Upravi policije – Odjeljenju bezbjednosti Podgorica:

- a) da u budućim analognim situacijama preduzimaju sve mjere i radnje iz svoje nadležnosti pravovremeno, shodno načelima profesionalizma, efikasnosti i blagovremenosti propisanih čl. 19 st. 1 Zakona o unutrašnjim poslovima.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore će ispunjenje date preporuke pratiti u kontinuitetu.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Mirjana Radović

Dostaviti:

- Podnositeljki pritužbe;
- Odjeljenju bezbjednosti Podgorica;
- a/a.

¹ Preporuka R (2007)7 o dobroj upravi. Načelo 6 postupanja u okviru razumnog vremenskog roka.